

AÇIK ERİŞİM VE KURUMSAL ARŞİVLER GRUBU SUNUMU

*“TÜRKİYE’DE AÇIK ERİŞİM VE
OpenAIREplus PROJESİ”*



ANKOS Açık Erişim ve Kurumsal Arşivler

- **GÜLTEKİN GÜRDAL** (İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü)
- **ATA TÜRKFİDANI** (Yaşar Üniversitesi)
- **LEVENT KUTLUTÜRK** (Yaşar Üniversitesi)
- **SÖNMEZ ÇELİK** (Doğuş Üniversitesi)
- **BURCU KETEN** (Orta Doğu Teknik Üniversitesi)
- **Aynur MORAL** (Ankara Üniversitesi)



ANKOS Açık Erişim ve Kurumsal Arşivler

<http://acikerisim.ankos.gen.tr>



medanet
Mediterranean Open Access Network



@ANKOSOpenAccess



DOAJ
DIRECTORY OF
OPEN ACCESS
JOURNALS

AÇIK ERİŞİM NEDİR?

Açık Erişim, 2001 Budapeşte Açık Erişim İnişiyatifi'nde **bilimsel literatürün Internet aracıyla** finansal, yasal ve teknik bariyerler olmaksızın; erişilebilir, okunabilir, kaydedilebilir, kopyalanabilir, yazdırılabilir, taranabilir, tam metne bağlantı verilebilir, yazılıma veri olarak aktarılabilir ve her türlü yasal amaç için kullanılabilir biçimde **kamuya ücretsiz açık olması** biçiminde tanımlanmıştır.

Açık Erişim Neden Tercih Edilmelidir?

- Görünürlüğü artırır
- Bilimsel iletişim ağını etkinleştirir
- Bilimsel içeriğe ücretsiz ve sınırsız erişim sağlar
- Bilimsel çalışmaların etkisini artırır
- Bilimsel bilgiyi özgürleştirir

Açık Erişim Nasıl Başarıya Ulaşır?

2 temel yol vardır:

- Altın Yol «Golden Road»
- Yeşil Yol «Green Road»

Açık Erişimin Kurumsal Faydaları

- Web'deki varlığı belirginleştirir ve görünürlüğü artırır
- Bilimsel çıktıların tek bir platformdan paylaşımını sağlar
- Bilimsel işbirliğini geliştirir.
- Araştırma sonuçlarının etkisini artırır ve kurumsal etki alanını genişletir
- Bilimsel performans ölçümünü ve yönetimini kolaylaştırır
- Araştırma aktivitelerinin paylaşacağı bir vitrin ve stratejik bir pazarlama aracı sunar

Açık Erişimin Kurumunuzda Uygulanması

Kurumsal AE Politika Modelleri:

Çalışma;

- M1: Hemen arşivlenerek açık erişime sunulur
- M2: Ambargo süreci sonrası arşivlenir
- M3: Daha sonra erişime sunulacak şekilde hemen arşivlenir.

Daha fazla bilgi için <http://www.openoasis.org>

Kurumsal Arşiv

Bir kurumda görev yapan bireylere ait hakemli dergi makaleleri, konferans bildirileri, tezler ve öğretim materyalleri gibi entelektüel çıktılarının, kurumun sunucusunda saklandığı **dijital koleksiyondur**. Kurumsal arşivler bu materyale **ücretsiz erişim** sağlarken **saklama** ve **koruma** işlevlerini de yerine getirir.

Kurumsal Arşivin Faydaları - I

- Bilimsel faaliyetlerin çıktılarını dünyaya açar
- Çıktıların görünürlüğünü ve etkisini artırır
- Üniversiteyi, potansiyel paydaşlara tanıtır
- Dijital çıktıları toplar ve yönetir
- Araştırma ve öğretim faaliyetleri yönetir ve ölçer

Kurumsal Arşivin Faydaları - II

- İşbirliği çalışmalarını destekler
- Disiplinlerarası araştırmalar için çalışma alanı sağlar
- Dijital öğretim materyallerinin geliştirilmesini ve paylaşımını kolaylaştırır
- Öğrencilere, bilimsel gelişimlerini destekleyici içerik ve çalışmalarını paylaşacak platform sunar

Kurumsal Arşiv Maliyetleri

Kurumsal arşiv kurmak, görece pahalı olmayan bir eylemdir. Fakat işletme maliyetleri de bu masraflara eklenmektedir. Kurumsal bir arşivin finansal olarak devamlılığını sağlamak ve gelecekte de bunu gerçekleştirmek için gereken zaman, gayret ve sermayeyi ayrı değerlendirmekte fayda vardır.

Kurumsal Arşiv Yazılımları

En yaygın kullanılan yazılım çözümleri:

- EPrints (Southampton Üniversitesi tarafından geliştirilmiştir)
- DSpace (MIT'de tarafından geliştirilmiştir)
- FEDORA (Cornell ve Virginia Üniversitesi tarafından geliştirilmiştir)
- Invenio (CERN tarafından geliştirilmiştir)

Ayrıca ülkemizde, ANKOS kapsamında sağlanan **MITOS Konsorsiyumu'na** üye olunarak da kurumsal arşiv çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Türkiye’de Açık Erişim

Üç önemli olay:

- 10. Türkiye’de İnternet Konferansı – 2005
- Akademik Bilişim Konferansı – 2006
- ANKOS AEKA’nın kurulması - 2006



Ulusal Açık Erişim Sistemi MiTOS

ANKOS, 2009 Kasım ayında akademisyenlerin bilimsel çalışmalarının kurumsal arşivlerde saklanması amacıyla üniversitelerarası “**Ulusal Üniversiteler Açık Erişim Projesi**”ni başlattı.

Toplam Kayıtlı Üye: **17**

Toplam Kayıt: **31132**

Toplam İndirme: **599824**

ANKOS

12. Yıllık Toplantı
Fırat Üniversitesi
26-28 Nisan 2012



MITOS'un Temel Özellikleri ve Yararları

- Web tabanlı yazılım
- Geliştirilebilir altyapı
- Güçlü filtreleme sistemi
- Semantik Web uyumu
- Uluslararası standartlarla tam uyum

**Tek bir sunucu aracılığıyla tüm kayıtları toplama,
erişim ve MITOS'a kayıtlı kurumları tek bir ara
yüzden erişim**



ANKOS-DOAJ İşbirliği

- Directory of Open Access Journals (DOAJ) Web Sayfasının Türkçe'ye çevrilmiştir.
<http://www.doaj.org/doaj?uiLanguage=tr>
- Türkiye'de yayımlanan açık erişimli dergilerden DOAJ dizinine girmesi planlananların ilk değerlendirmeleri AEKA tarafından gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

Türkiye'nin DOAJ (Directory of Open Access Journals) Kayıtları

- DOAJ 2012 itibariyle Türkiye'den 181 Açık Erişimli Dergiyi dizinlemektedir. Türkiye bu sayıyla Dünya'da 10. Avrupa'da 6. sıradadır.

Türkiye'nin Directory of Open Access Repositories (DOAR) Kayıtları

- Nottingham Üniversitesi (İngiltere) tarafından işletilmektedir.
- DOAR [<http://www.opendoar.org/index.html>] Türkiye'den 11 kurumsal arşivi dizinlemektedir.

Türkiye'nin Registry of Open Access Repositories (ROAR) Kayıtları

- Southampton Üniversitesi (İngiltere) tarafından işletilmektedir.
- ROAR [<http://roar.eprints.org/>] Türkiye'den 33 kurumsal arşivi dizinlemektedir.

ANKOS AEKA YENİ DÖNEM ÇALIŞMALARI

- OpenAIREplus Projesi
- MedOAnet Projesi
- Açık Erişim Çalıştayı



OpenAIRE

Open Access Infrastructure for Research in Europe

*Açık Bilimsel Bilgi Dünyası'na Yol Açma
Hazırlıkları: OpenAIREplus*



OpenAIRE

Avrupa Komisyonu, Avrupa Araştırma Konseyi'nin Açık Erişim Politikalarını ve 7. ereve Programı Pilot Projesi'ni desteklemek amacıyla 7. ereve Programı ve Avrupa Araştırma Konseyi Destekli Makalelerin tanımlanması, saklanması, erişimi ve görüntülenmesi için elektronik bir arayüz ve destek mekanizması kurarak geliştirmeyi planlamıştır. 3 yıl sürmesi planlanan OpenAIRE Projesi 7. ereve Programı tarafından fon desteği almıştır.



Open Access Infrastructure for Research in Europe

Suivez-nous sur Twitter



Identifiez-vous

Identifiant

.....

login

Accueil

Open Access dans l'UE

Déposer des publications

Rechercher des publications

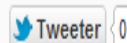
Aide

Actualités et événements

Paving the way to an open scientific information space: OpenAIREplus – linking peer-reviewed literature to associated data.



15 DÉCEMBRE 2011



OpenAIREplus (2nd Generation of Open Access Infrastructure for Research in Europe) was launched in Pisa in early December. The 30 month project, funded by the EC 7th Framework Programme, will work in tandem with OpenAIRE, extending the mission further to facilitate access to the entire Open Access scientific production of the European Research Area, providing cross-links from publications to data and funding schemes. This large-scale project brings together 41 pan-European partners, including three cross-disciplinary research communities.

The project will capitalise on the successful efforts of the OpenAIRE project which is rapidly moving from implementing the EU Open Access Pilot project into a service phase, enabling researchers to deposit their FP7 and ERA funded research publications into Open Access repositories. The current publication repository networks will be expanded to attract data providers from domain specific scientific areas. "The participatory design of OpenAIREplus will seamlessly guide the researcher to Open Access research data. The experienced consortium will pave the way to support the research work of European scientists and open up the road to multi-disciplinary science" says Dr. Norbert Lossau, Scientific Coordinator of OpenAIREplus and Director of Göttingen State and University Library, Germany.



Projeyle İlgili Bilgiler

General

- Starting date: Dec 1, 2011
- Duration: 30 months
- Total budget: 5.2 Mi

41 ortak, 5 yeni katılımcı ülke

İşbirliği Ağı Ortakları

OpenAIREplus Networking Organization				
Operational Support (eIFL)	Strategic Coordination (UGOE)			Helpdesk Management (UMINHO)
	Region 1 North (DTU)	Region 2 South (UMINHO)	Region 3 East (eIFL)	Region 4 West (UGENT)
	Denmark	Cyprus	Bulgaria	Austria
	Finland	Greece	Croatia	Belgium
	Iceland	Italy	Czech Republic	France
	Norway	Malta	Estonia	Germany
	Sweden	Portugal	Hungary	Ireland
		Spain	Latvia	Luxemburg
		Turkey	Lithuania	Netherlands
			Poland	Switzerland
			Romania	UK
			Slovakia	
			Slovenia	

Teknik Altyapı ve İşletim

CERN

CNR-ISTI-IT

ICM

NKUA

UniBIE

Topluluklar

- EBI – biyoloji

- DANS – sosyal bilimler

- STFC/BADC – iklim

Koordinasyon: University of Athens, GR - Goettingen State and University Library, DE - CNR-ISTI,



OpenAIREplus'ın Amaçları

- **DRIVER altyapısı** tarafından dizinlenmiş olan bu Açık Erişim yayınlarını da kapsayan OpenAIRE veritabanını genişletmek.
- **OpenAIRE plus portalı** üzerinden içeriğin taranmaya, görüntülenmeye ve istatistik alınmasına açılması ile Standart Protokoller aracılığıyla, üçüncü-parti uygulamalara ve hizmet sağlayıcılarına sunulması.



Digital Repository Infrastructure Vision for European Research

SEARCH THE REPOSITORIES

LEARN ABOUT DRIVER

FIND SUPPORT

REGISTER YOUR REPOSITORY

MyDriver

email

password

Sign in

Home | Search | Browse | Collections

Repositories

Search for more than
5.850.000 documents
in 330 repositories
from 44 countries

Search

Advanced Search...

News and Announcements

There are no announcements.

Collections

European Countries
Specialized Communities
Subject classification

View all

Create your collections...

Are you a repository manager?

Is your repository registered with DRIVER? If not, visit our dedicated site "Register your Repository", where you may register your repository with a few clicks.

Can we help your organization?

The DRIVER software (D-NET v 1.0) may be used to set up similar portals to harvest and aggregate content from various sources, provide search, browsing and personalized services using customized user interfaces.

Check out two example applications: the Belgium DRIVER portal and the Spanish publications portal Recolecta.

Do you have questions or need further information? Please contact our helpdesk and we will be happy to assist you!



zotero



OpenAIREplus'ın Amaçları

- Bilimsel bilgiye erişim için **Yayınları, Verisetlerini ve Projeleri** bütünleşik hale getiren katılımcı bir Açık Erişim altyapısı geliştirmek.
- **OpenAIRE arşiv ağlarını**, tematik arşivler ve veriseti arşivleriyle zenginleştirerek genişletmek.



Varolan OpenAIRE Girişimi

- Açık Erişim Arşivlerinin 7. Çerçeve Programı yayınlarıyla bağlantısını sağlıyor.
- DRIVER Projesi süresince inşa edilen Açık Erişim Altyapısı temelli bir işbirliği ağ yapısına sahiptir.
- OpenAIREplus , OpenAIRE ile paralel bir projedir.



OpenAIRE Portal

The screenshot shows the OpenAIRE Portal homepage. At the top, there is a navigation bar with links for Home, Contact us, and Terms of use, along with language options (BG, DE, FR, EN, ES, HU, LV, PT, RO, SI) and a search bar. The main header features the OpenAIRE logo and the text "Open Access Infrastructure for Research in Europe". To the right of the logo, there are social media links for Twitter and a login section for Consortium members. Below the header is a horizontal menu with categories: How to deposit, Open Access & EC Pilot, Support, National OA Desks, News & Events, and About the Project. The main content area is divided into three columns. The first column, titled "Open Access", features an orange padlock icon and text explaining that Open Access is the immediate, online, free availability of research outputs without restrictions on use commonly imposed by publisher copyright agreements. The second column, titled "Open Access in Europe", features a map of Europe and text stating that two main European OA initiatives are in progress which will improve access to, and will accelerate the research and discovery process. The third column, titled "Supporting OA deposition", features a question mark icon and text stating that OpenAIRE has set up a Helpdesk to answer questions about the FP7 pilot and ERC OA guidelines, and on depositing Open Access publications. Below the main content area is a "Latest News" section. The first news item is dated 20 FEBRUARY 2010 and is titled "European Countries join forces to realize the EC Open Access pilot: OpenAIRE". The text of this news item states that OpenAIRE (Open Access Infrastructure for Research in Europe), a three-years project funded under the 7th Framework Programme of the European Commission, has now taken up its work to implement Open Access on open European scale. This ambitious effort unites 38 partners from 27 European countries. The text continues: "OpenAIRE is to support the Open Access pilot, launched by the European Commission in".

www.openaire.eu



OpenAIREplus-OpenAIRE Karşılaştırma

○ Benzerlikler

- WP2: Farkındalık yaratma ve yaygınlaştırma (Dissemination)
- İşbirliği ağı altyapısı
- Bilgi teknolojisi mimarisi
- Yardım masası



OpenAIRE Nasıl Çalışır

- OpenAIRE'in 3 faaliyet alanı vardır:
 - İşbirliği Ağı Oluşturma: Ulusal Açık Erişim Yardım Masalarını ve bu süreci yönetecek insan kaynağını oluşturma (NOADs)
 - Hizmetler: Sürdürülebilir altyapıyı inşa etmek
 - Ortak Araştırma Alanı



İşbirliği Ağı Faaliyetleri

- OpenAIRE'de kurulmuş olan ağ faaliyetlerini genişletmek. – WP2, WP3
- Yaygınlaştırma
 - Ulusal Yardım Masaları, etkinlikler, açık erişime desteğin faydaları
- Topluluğun oluşturulması
 - Eğitimler ve çalıştaylar
- Yardım masası



Ulusal Yardım Masalarının Rolü

- Yaygınlaştırma – WP 2
- İşbirliği ağını güçlendirmek ve genişletmek.
- Kurumsal arşivlemeyi teşvik etmek!!
- Eğitim ve desteğe katılımı teşvik etmek.
- Açık erişim ve bağlantılı veri için **yerel savunucular**
- Seferberlik



WP 2 İşbirliği Ağı-Yaygınlaştırma

- Ulusal ve Avrupa akademik yayınlarını ve veri girişimlerini sıralamak.
- Paydaşlar arasında farkındalığı sağlamak
- Telif hakları ve lisanslar üzerine çalışmalar yapmak.
- Sürdürülebilirlik ve finansman modellerini belirlemek



Veri Paylaşımında Karşılaşılan Zayıflıklar

○ Çekimserliğe Sebep Olan Faktörler:

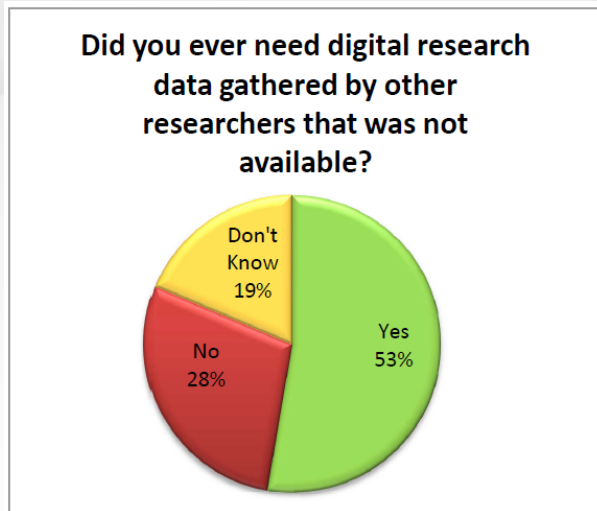
- Yasal konular: %41
- Suistimal %41
- Veri uyumu %33

Kuipers, T & van der Hoeven, J (2009) *PARSE.Insight*:



Veri Paylaşımı

- Veri paylaşımı önemlidir...İnovasyonu teşvik eder
- Daha zengin Avrupa Bilgi Alanı
- Araştırmacıların %63'ü diğer araştırmacıların verilerini kullanmak istemektedir



– Kuipers, T & van der Hoeven, J (2009) *PARSE.Insight:*

Figure 21: need for data from other researchers, n = 1252



Teşekkür Ederiz

